

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ**

**Χαιρετισμός της Υπουργού Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας
Δρος Αθηνάς Μιχαηλίδου
στο ΛΕ΄ Συνέδριο της Χριστιανικής Ένωσης Κυπρίων Επιστημόνων
με θέμα: «200 χρόνια από την ηρωική Έξοδο του Μεσολογγίου.
Μηνύματα και διδάγματα»
Κυριακή, 20 Σεπτεμβρίου 2026**

Διακόσια χρόνια μετά την Έξοδο του Μεσολογγίου, βρισκόμαστε εδώ για να αναμετρηθούμε ξανά με τις αξίες που το γέννησαν. Την ελευθερία, την αξιοπρέπεια, την πίστη στο δίκαιο και την ευθύνη απέναντι στην πατρίδα και στις επόμενες γενιές. Η μνήμη γίνεται εφελτήριο και η Ιστορία αποκτά ενεργό ρόλο στο σήμερα. Γίνεται πυξίδα για τις επιλογές μας, αλλά και για το μέλλον που θέλουμε να οικοδομήσουμε. Με ιδιαίτερη συγκίνηση και αίσθημα ευθύνης εκπροσωπώ σήμερα τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας σε αυτό το σημαντικό Συνέδριο της Χριστιανικής Ένωσης Κυπρίων Επιστημόνων, που πραγματοποιείται με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 200 χρόνων από την ηρωική Έξοδο του Μεσολογγίου.

Η συστηματική ενασχόληση του επιστημονικού κόσμου της Κύπρου με ζητήματα εθνικής και οικουμενικής εμβέλειας έχει ιδιαίτερη αξία. Υποδηλώνει τη διαρκή και σημαίνουσα συμβολή του στην ανάδειξη εκείνων των διαχρονικών ηθικών αξιών και διδαγμάτων, τα οποία εδράζονται σε ιστορικά γεγονότα.

Θέλω, λοιπόν, να συγχαρώ θερμά τη Χριστιανική Ένωση Κυπρίων Επιστημόνων για τη σημαντική αυτή πρωτοβουλία. Με τις δράσεις και τα συνέδριά της όλα αυτά τα χρόνια συμβάλλει ουσιαστικά στη μελέτη της ιστορίας και στη διατήρηση της ιστορικής μας μνήμης, φωτίζοντας γεγονότα που σημάδεψαν την πορεία του Ελληνισμού και άφησαν την σφραγίδα τους στην ευρωπαϊκή και παγκόσμια ιστορία.

Στο ίδιο ακριβώς πλαίσιο, η παρούσα εκδήλωση παρέχει στους συνέδρους μια πολύτιμη δυνατότητα. Αναλύοντας τα γεγονότα που προηγήθηκαν και ακολούθησαν της Εξόδου, επιτρέπει την εμβάθυνση στην ίδια την ουσία και το βαθύτερο νόημα των ιστορικών μας καταβολών, αναδεικνύοντας υποδειγματικά τις αρετές της συλλογικής μνήμης και της εθνικής αυτογνωσίας.

Αναμφίβολα, η Έξοδος του Μεσολογγίου, τη νύχτα της 10ης Απριλίου του 1826, συνιστά ένα από τα κορυφαία ορόσημα που καθόρισαν την πορεία της Ελληνικής Επανάστασης. Πρόκειται για ένα γεγονός που ανήκει πλέον στη διεθνή κληρονομιά της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας.

Όπως είναι γνωστό, της ιστορικής εκείνης νύχτας είχε προηγηθεί μια μακρά και εξαντλητική πολιορκία. Οι Ελεύθεροι Πολιορκημένοι επέδειξαν εξαιρετική αντοχή, υψηλή στρατηγική ετοιμότητα, αποφασιστικότητα και ψυχικό σθένος. Το Μεσολόγγι λειτούργησε ως το καθοριστικό ανάχωμα απέναντι στις ενωμένες στρατιές του Κιουταχή και του Ιμπραήμ, που καθήλωσε τις εχθρικές δυνάμεις και εξασφάλισε πολύτιμο χρόνο για την εδραίωση του Αγώνα στην υπόλοιπη Ελλάδα.

Ωστόσο, ο ασφυκτικός κλοιός από ξηρά και θάλασσα οδήγησε στον πλήρη αποκλεισμό, φέρνοντας τους εγκλωβισμένους αντιμέτωπους με το φάσμα της ολοκληρωτικής εξαθλίωσης. Όταν εξαντλήθηκε κάθε ελπίδα για εξωτερική βοήθεια, οι Μεσολογγίτες απέρριψαν με περιφρόνηση τις προτάσεις παράδοσης. Όταν τα τείχη λύγισαν από την κακουχία, όρθωσαν τις ψυχές τους ψηλότερα από κάθε οχυρό.

Με πλήρη συνείδηση της μοίρας τους, συνέταξαν το ιστορικό σχέδιο της Εξόδου, όχι ως μια απλή στρατιωτική επιχείρηση, αλλά ως μια συνειδητή επιλογή θανάτου αντί της υποδούλωσης.

Η ηρωική αυτή πράξη αυτοθυσίας, αν και βάφτηκε με το αίμα χιλιάδων αγωνιστών και αμάχων, άλλαξε ριζικά τον ρου της Ιστορίας.

Το Μεσολόγγι έγινε σύμβολο πολύ πέρα από τον ελληνικό χώρο, ενίσχυσε το φιλελληνικό κίνημα στην Ευρώπη και συνέβαλε στη μεταβολή του διεθνούς κλίματος υπέρ της Ελληνικής Επανάστασης.

Έτσι, το Μεσολόγγι απέκτησε μια θέση στην παγκόσμια συνείδηση. Η στρατιωτική ήττα μετατράπηκε σε μια μεγάλη ηθική νίκη. Σε ένα διαχρονικό σύμβολο ανθρωπίνης αξιοπρέπειας και της ακατάβλητης θέλησης για ελευθερία.

Σε αυτή τη μεγάλη στιγμή της ιστορίας ήταν παρούσα και η Κύπρος. Εθελοντές βρέθηκαν στο Μεσολόγγι και πολέμησαν στο πλευρό των υπερασπιστών της Ιερής Πόλης. Η παρουσία και η θυσία τους αποτελούν ακόμη μία ισχυρή μαρτυρία της κοινής ιστορικής διαδρομής Ελλάδας και Κύπρου και των διαχρονικών δεσμών

Κυρίες και κύριοι,

Δύο αιώνες μετά, το μήνυμα του Μεσολογγίου παραμένει ζωντανό. Η Έξοδος είναι μια κληρονομιά ευθύνης, θάρρους και εθνικής αξιοπρέπειας. Αυτό είναι που οφείλουμε να μεταφέρουμε στις επόμενες γενιές.

Μας υπενθυμίζει ότι η υπεράσπιση της ελευθερίας και των εθνικών μας δικαιών απαιτεί ενότητα, συνέπεια και πίστη στον στόχο. Μας υπενθυμίζει ότι η πραγματική δύναμη ενός λαού βρίσκεται πρωτίστως στη συλλογική του συνείδηση και στην ικανότητά του να παραμένει ενωμένος στις δύσκολες στιγμές.

Για μας στην Κύπρο, το μήνυμα αυτό έχει ιδιαίτερη βαρύτητα. Για περισσότερο από μισό αιώνα από τις τραγικές συνέπειες της βάρβαρης τουρκικής εισβολής, της συνεχιζόμενης κατοχής και της κατάφωρης παραβίασης κάθε έννοιας διεθνούς δικαίου, το έπος αυτό φέρει μια ξεχωριστή, βαθιά συμβολική σημασία.

Σήμερα που η Κύπρος συνεχίζει να υπομένει, να αγωνίζεται και να ελπίζει πίσω από τη γραμμή αντιπαράταξης, το Μεσολόγγι μάς τονίζει ότι καμία πολιορκία δεν μπορεί να λυγίσει την ελεύθερη ψυχή. Μας διδάσκει ότι η τελική δικαίωση δεν επιτυγχάνεται με υποχωρήσεις και συμβιβασμούς αρχών, αλλά με απόλυτη προσήλωση στο δίκαιο του αγώνα μας.

Οι Ελεύθεροι Πολιορκημένοι του 1826 γίνονται για εμάς οι πνευματικοί οδηγοί στη δική μας ειρηνική, πλην όμως ανυποχώρητη προσπάθεια για τον τερματισμό της κατοχής, την απελευθέρωση και την επανένωση της πατρίδας μας.

Την ίδια στιγμή, πέραν από κορυφαίο ορόσημο της παγκόσμιας ιστορίας, η Έξοδος του Μεσολογγίου συνιστά ένα ανεκτίμητο, πνευματικό κεφάλαιο. Η στάση των πολιορκημένων δεν καθορίστηκε από το ένστικτο της επιβίωσης, αλλά από τη συνειδητή πίστη σε ανώτερα ιδανικά.

Τα ταπεινά οχυρά της Ιερής Πόλης μεταμορφώθηκαν σε παγκόσμια σύμβολα ηθικής αντίστασης, αποδεικνύοντας περίτρανα ότι η μεγαλύτερη δύναμη του ανθρώπου βρίσκεται στο ακατάλυτο σθένος των αξιών του.

Σε μια εποχή γεμάτη νέες και σύνθετες προκλήσεις, αυτό το μήνυμα αποκτά ηχηρή αξία. Γιατί η ελευθερία είναι δικαίωμα αλλά και στάση ζωής. Είναι η δυνατότητα του ανθρώπου να σκέφτεται, να κρίνει, να επιλέγει και να υπερασπίζεται τις αρχές του.

Αυτή την εσωτερική ελευθερία χρειάζεται περισσότερο από ποτέ και η νέα γενιά. Τα παιδιά και οι νέοι μας μεγαλώνουν σε έναν κόσμο γρήγορων αλλαγών, ισχυρών πιέσεων, ψηφιακής υπερπληροφόρησης και αβεβαιότητας. Χρειάζονται, επομένως, σταθερές αξίες, κριτική σκέψη και αυτοπεποίθηση.

Μέσα σε αυτό το απαιτητικό πλαίσιο, οι «Ελεύθεροι Πολιορκημένοι» είναι οδηγός παιδείας, δείχνοντας μας τι μπορεί να επιτύχει ο άνθρωπος όταν διαθέτει πίστη, ανθεκτικότητα και συνείδηση.

Και εδώ βρίσκεται η δική μας ευθύνη ως Πολιτεία. Ως κυβέρνηση την αναγνωρίζουμε, θέτοντας την Παιδεία ως την σημαντικότερη επένδυση που μπορούμε να κάνουμε για το μέλλον της χώρας μας. Και το πράττουμε. Με μια σαφή μεταρρυθμιστική προσέγγιση διαμορφώνουμε μια παιδεία που δεν περιορίζεται στη μετάδοση γνώσεων, αλλά διαμορφώνει προσωπικότητες με κρίση, αξίες, αυτογνωσία και αίσθημα ευθύνης απέναντι στην κοινωνία.

Ως Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας θέτουμε ως πρωταρχικό μας στόχο να μετατρέψουμε την ιστορική μνήμη σε ζωντανό βίωμα και πηγή έμπνευσης για τους μαθητές και τις μαθήτρές μας, καλλιεργώντας καθημερινά στα σχολεία μας το ήθος του ελεύθερου ανθρώπου. Γιατί μια κοινωνία που γνωρίζει την ιστορία της μπορεί να κατανοεί καλύτερα το παρόν και να σχεδιάζει με μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση το μέλλον της.

Αυτόν τον δρόμο θέλουμε να ανοίγουμε και για τα παιδιά μας. Τον δρόμο της γνώσης, της κριτικής σκέψης, της δημιουργίας και της κοινωνικής ευθύνης. Έναν δρόμο που τα θωρακίζει απέναντι στον φανατισμό, την παραπληροφόρηση και την αδιαφορία. Μέσα από την εκπαίδευση θέλουμε να διαμορφώνουμε ενεργούς και υπεύθυνους πολίτες. Νέους ανθρώπους που δεν στέκονται απαθείς απέναντι στα όσα συμβαίνουν γύρω τους, αλλά συμμετέχουν, δημιουργούν, διεκδικούν και αναλαμβάνουν την ευθύνη που τους αναλογεί.

Για εμάς, η παιδεία δεν μπορεί να περιορίζεται στην απόκτηση γνώσεων και τίτλων. Οφείλει να δίνει στα παιδιά τα εφόδια για να σκέφτονται ελεύθερα, να συνεργάζονται,

να δημιουργούν. Να έχουν την ικανότητα να ξεχωρίζουν το ουσιαστικό από το επιφανειακό. Να έχουν τη δύναμη να υπερασπίζονται όσα πιστεύουν. Αυτή είναι η παιδεία που οδηγεί από την άγνοια στη γνώση, από την αδιαφορία στη συμμετοχή και από την αδράνεια στη δημιουργία και την αριστεία.

Αυτή ακριβώς είναι και η κατεύθυνση που υπηρετούμε ως Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας. Ένα δημόσιο σχολείο που δεν εγκλωβίζεται στη στείρα απομνημόνευση και στην εξετασιοκεντρική λογική. Ένα σχολείο που καλλιεργεί γνώσεις, δεξιότητες, κρίση, δημιουργικότητα και ελεύθερη σκέψη.

Αυτή η ανθρωπιστική παιδεία αποτελεί το ισχυρότερο θεμέλιο για την πνευματική απελευθέρωση, την πρόοδο και το ευοίωνο μέλλον της χώρας μας, αλλά και ολόκληρου του Ελληνισμού. Σε μια πατρίδα που ακόμη αγωνίζεται για τη δικαίωση, τα διδάγματα του Μεσολογγίου παραμένουν φάρος στην εθνική μας πορεία.

Κυρίες και κύριοι,

Κλείνοντας, θέλω να συγχαρώ θερμά τους διοργανωτές, τους εισηγητές και όλους όσοι συμμετέχουν στο σημερινό Συνέδριο. Είμαι βέβαιη ότι οι εργασίες του θα συμβάλουν ουσιαστικά στην καλύτερη κατανόηση της ιστορικής σημασίας του Μεσολογγίου και, ακόμη περισσότερο, στη μεταφορά των μηνυμάτων του στις νεότερες γενιές.

Διακόσια χρόνια μετά, το Μεσολόγγι μάς καλεί να αντλήσουμε κάτι περισσότερο από την ιστορική μνήμη. Μας καλεί να παίρνουμε θέση. Να μη συμβιβάζομαστε με την αδικία επειδή πέρασε ο χρόνος. Να θωρακίσουμε τη νέα γενιά από τη λήθη. Να διδάξουμε ότι η ιστορία είναι παρούσα. Ότι η κατοχή δεν μπορεί να μετατραπεί σε κανονικότητα. Αυτό είναι το δικό μας χρέος σήμερα. Να μετατρέπουμε τη γνώση σε συνείδηση και τη συνείδηση σε ευθύνη. Και να παραδώσουμε στα παιδιά μας όχι μόνο μια καλύτερη εκπαίδευση, αλλά μια ελεύθερη σκέψη, μια ισχυρή ταυτότητα και την πίστη ότι κανένα δίκαιο δεν χάνεται όταν υπάρχουν άνθρωποι αποφασισμένοι να το υπηρετήσουν.